

УДК 364.442.2:005.9-044.96(477)

DOI <https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series5.2026.109.05>

Бутиліна О. В., Пузирьова О. В.

ОРГАНІЗАЦІЯ ЦЕНТРІВ ЖИТТЄСТІЙКОСТІ ЯК УПРАВЛІНСЬКА ВІДПОВІДЬ НА АКТУАЛІЗОВАНІ ПОТРЕБИ НАСЕЛЕННЯ В УМОВАХ ВІЙНИ В УКРАЇНІ

У статті аналізується питання реалізації проекту побудови Центрів життєстійкості як управлінське рішення, спрямоване на задоволення гострих соціальних потреб населення України в умовах війни. Актуальність проекту обґрунтована постійним збільшенням кількості споживачів соціальної допомоги та загальною соціально-психологічною травматизацією населення. Метою статті є характеристика реалізації управлінського рішення – організації мережі Центрів життєстійкості в Україні, визначення проблем та перспективи її подальшого розвитку.

Центри життєстійкості – соціальні, дружні, безбар'єрні простори територіальних громад, які спрямовують діяльність на надання різних послуг (консультування, психосоціальна допомога, профорієнтація, арт-терапія, тренінги, освітні заходи тощо) для широкого кола споживачів. Авторами проаналізовано динаміку створення таких центрів. Наведено приклад поширення Центрів життєстійкості у Харківській області, яка презентує прифронтовий регіон. У статті визначені основні проблеми, які виникають на шляху створення і функціонування Центру життєстійкості: безпекова ситуація, яка безпосередньо визначає спроможність Центру і фахівців надавати допомогу; матеріально-організаційно складова – брак фінансового забезпечення та приміщень; проблема кадрового забезпечення. Автори статті розглядають Центри життєстійкості як достатньо перспективний проєкт, зокрема, в умовах повоєнної відбудови України.

Поточними результатами реалізації цього управлінського рішення можна вважати посилення комунікації та структурна взаємодія між державними управлінськими структурами, комунальними установами, організаціями недержавного сектору та громадами в наданні послуг населенню, а також максимальне наближення соціальних установ до споживачів соціальних послуг, урахування їх потреб і запитів. У підсумку автори статті наголошують на необхідності урахування недоліків та проблем у організації й роботі Центрів життєстійкості для підвищення якості соціальних послуг та загалом оновлення системи соціального управління.

Ключові слова: соціальне управління, управлінське рішення, Центр життєстійкості, територіальна громада, соціальна послуга, безпекова ситуація, травматизація.

Загальна ситуація в українському суспільстві в умовах війни вимагає від індивідів, організацій, інститутів безперервної адаптації до нових викликів, труднощів і змін та високої резильєнтності. Складні умови життя, постійна небезпека, ризики виснажують людей. Постійно збільшується кількість тих, хто потребує соціального захисту і підтримки. За даними Управління ООН з координації гуманітарних питань в Україні «у 2025 році 12,7 мільйона людей – 36 відсотків населення – потребували гуманітарної допомоги» [10]. Це велике навантаження в цілому на соціальну сферу, її установи, і, зокрема, на кожного окремого фахівця, який залучений до надання допомоги. Масштаб гуманітарних проблем вимагає швидкої реакції та скоординованої роботи усіх інституцій та організацій, які напряду чи опосередковано пов'язані із їх вирішенням.

Як зазначено на сайті Управління по координації гуманітарних питань (УКГП) ООН «гуманітарні партнери надали життєво важливу допомогу мільйонам людей по всій Україні в 2024 році, охопивши 8,4 мільйона осіб. Це стало можливим завдяки колективним зусиллям понад 600 організацій, 70 відсотків з яких складають місцеві неурядові організації, які надають необхідну допомогу людям, особливо в районах, розташованих поблизу лінії фронту, і тим, хто біжить від бойових дій» [10].

Завжди існувала певна неузгодженість між потребами різних уразливих категорій населення та можливостями держави щодо їх задоволення і реальними управлінськими рішеннями, які ухвалювались на різних рівнях. У певному сенсі, поштовхом до розвитку громадського сектору стало усвідомлення недосконалості державної системи соціального захисту і намагання компенсувати певні прогалини у ній. Саме тому ми сьогодні спостерігаємо інституціоналізацію «третього сектору» як активного суб'єкта соціальної сфери. Втім, соціальні зобов'язання держави не можуть бути повністю перекладені на плечі неурядових організацій. Реагування держави на актуалізовані потреби населення здійснюється через систему соціального управління.

Аналіз наукових публікацій українських учених за останні роки дозволяє виокремити три домінуючі підходи до визначення феномену соціального управління, які відображають його багатогранність та динаміку. Соціологічний підхід, що представлений у роботах Гаєвського Б.А. [3], Плахової О.М., Швець Д.Є. та ін. визначає соціальне управління як управління в суспільстві, що уявляє собою взаємодію керуючих і керованих суб'єктів. У процесі цієї взаємодії виробляються й реалізуються програми ефективного функціонування різних соціальних спільнот. Адміністративний підхід уходить корінням у правові та державні традиції, розглядаючи соціальне управління передусім як формальний механізм регулювання суспільних відносин. Тут, зокрема, Бандурка О.О. визначає соціальне управління як механізм управління суспільством у цілому та його структурними складовими [1]. Змістовно близьким до цього є, так званий, публічно-адміністративний підхід, де соціальне управління трансформується у концепт «соціального врядування», що фокусується на принципах прозорості та підзвітності. Соціальне управління виступає як сукупність заходів із організації громадських зв'язків, що здійснюються між державними органами, органами місцевого самоврядування,

об'єднаннями громадян і окремими громадянами. Особливо привертає увагу в цьому підході акцент на побудові системи ефективної реалізації повноважень на місцях, що досягається через: посилення інклюзивності управління, ширше залучення громадян до формування місцевих політик та опитування людей для кращого розуміння їхніх потреб. У нашій попередній публікації ми також обґрунтовували необхідність використання інклюзивного підходу в управлінні соціальними службами [2]. Утім, попри доволі значні наукові розробки теми соціального управління, залишається недостатньо вивченими питання його ефективності в умовах війни і кризи та безпосередньо засобів забезпечення відповідних управлінських рішень.

Мета статті – схарактеризувати організацію мережі Центрів життєстійкості в Україні як управлінську відповідь на актуалізовані потреби населення в умовах війни, визначити проблеми та перспективи її розвитку.

У 2023 році в межах робочого візиту української делегації, зокрема представників Міністерства соціальної політики, за участі Першої леді Олени Зеленської до Ізраїлю відбулася зустріч із представниками ізраїльських «центрів резильєнтності». Ці простори постали прикладом важливості надання психосоціальної допомоги на ранніх етапах, групової терапії, роботи, зокрема з сім'ями та дітьми. В ході візиту українська сторона перейняла досвід роботи таких просторів для подальшого втілення його у створенні власних «центрів життєстійкості» [9].

З метою підтримки ментального здоров'я українців наприкінці 2023 року Міністерством соціальної політики, сім'ї та єдності України (на той час – Міністерство соціальної політики України) було введено в роботу експериментальний проєкт із запровадження комплексної соціальної послуги з формування життєстійкості. Цей проєкт постав складовою частиною Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?» за ініціативи Першої леді України. Надання такої соціальної послуги здійснюється у спеціалізованих просторах, створених у територіальних громадах – центрах життєстійкості. Реалізація експериментального проєкту та організація діяльності центрів життєстійкості здійснюється відповідно до постанов Кабінету Міністрів України від 03.10.2024 № 1049 «Про реалізацію експериментального проєкту із запровадження комплексної соціальної послуги з формування життєстійкості» та від 23.01.2024 № 83 «Про організацію діяльності та забезпечення функціонування центрів життєстійкості». Координатором проєкту є Міністерство соціальної політики. Його реалізація передбачає системний підхід, скоординовану комунікацію та структурну взаємодію між Міністерством соціальної політики, сім'ї та єдності України, Національною соціальною сервісною службою України, обласними адміністраціями, територіальними громадами, надавачами соціальних послуг, іншими організаціями, установами та підприємствами незалежно від форми власності [7].

Метою проєкту є підтримка психічного здоров'я українців, поліпшення психоемоційного стану, надання психосоціальної допомоги мешканцям територіальних громад, формування навичок психологічної самопомоги, стресостійкості, пристосування до кризових ситуацій, профілактика психологічної травматизації, допомога у покращенні сімейних зв'язків та розвитку батьківського потенціалу, розвиток соціальної згуртованості територіальних громад та волонтерських ініціатив тощо [7]. Особливість проєкту у комплексному підході щодо надання соціальних послуг.

Для участі у пілотному проєкті територіальним громадам у встановлені терміни необхідно було надіслати заявки до Міністерства соціальної політики, що містили інформацію про: назву територіальної громади та області; контактну особу від громади; кількість жителів громади; соціальний паспорт територіальної громади або інший документ про соціально-економічний розвиток громади; наявність приміщення, яке відповідає вимогам постанови Кабміну № 1049 (у разі використання приміщення комунальної власності – додати рішення про його виділення для надання послуги з формування життєстійкості, якщо приміщення надає благодійний донор – письмова згода благодійника); результати визначення потреб жителів територіальної громади у соціальних послугах (у разі наявності) згідно законодавства; згоду благодійного донора надати благодійну пожертву для облаштування приміщення та/або утримання приміщення, в якому надаватиметься комплексна соціальна послуга [5].

Центри життєстійкості – це соціальні, дружні, безбар'єрні простори територіальних громад, у межах яких забезпечується втілення різних напрямків комплексної соціальної послуги з формування життєстійкості. До таких напрямків можна віднести надання психосоціальної підтримки, роботу з ветеранами війни, надання безоплатної правничої допомоги та консультування щодо працевлаштування, сприяння в розвитку простору для соціальних активностей мешканців громад тощо [8, с. 2-5]. Відповідно до чисельності жителів територіальної громади затверджено орієнтовний штатний норматив працівників для роботи у центрах життєстійкості та надання комплексної соціальної послуги, до переліку якого входять посади соціального менеджера, психолога/практичного психолога та фахівця із соціальної роботи [6].

У червні 2025 року за проміжними результатами майже двох років роботи реалізації цього пілотного проєкту мережа центрів життєстійкості по всій Україні налічувала вже 279 просторів [11]. Так, наприклад, із загальної кількості на Харківщині створено 11 центрів життєстійкості, які функціонують у різних територіальних громадах, а саме: Балаклійській, Богодухівській, Валківській, Златопільській, Лозівській, Чугуївській, Харківській міських, Кегичівській, Пісочинській, Шевченківській селищних та Циркунівській сільській [4].

Такі центри постають як інноваційні структурні підрозділи комунальних надавачів соціальних послуг – центрів надання соціальних послуг і центрів соціальних служб. Крім того, такі простори також створюються на базі надавачів соціальних послуг приватної форми власності – благодійних організацій.

Цільовими категоріями осіб, на яких орієнтоване надання комплексної соціальної послуги з формування життєстійкості, є внутрішньо переміщені особи, сім'ї з дітьми, зокрема, сім'ї, у яких виховуються діти з інвалідністю, ветерани війни, військовослужбовці, члени сімей ветеранів війни та військовослужбовців, особи похилого віку, особи, які постраждали від військової агресії, особи з інвалідністю, а також будь-яка особа, яка потребує психологічної та психосоціальної допомоги.

Основними заходами, які проводяться у центрах життєстійкості є: індивідуальне, групове та сімейне психологічне консультування й підтримка/допомога; арт-терапія за різноманітними напрямками, як от пісочна терапія, розмальовування шоперів чи плетіння виробів ручної роботи тощо; перегляд фільмів/мультфільмів із подальшим обговоренням сюжету, героїв, сенсів тощо; тренінги для розвитку компетентностей та навичок, наприклад щодо взаємодії з ветеранами у цивільному житті, емоційного інтелекту та ефективної комунікації; відповідального батьківства та виховання дітей, адаптації та стресостійкості в умовах війни; протидії та попередження насильства тощо; психоедукція за різними напрямками роботи з психічним здоров'ям, а у разі потреби спрямування до профільних фахівців; навчання для волонтерів, громадських діячів, представників органів місцевого самоврядування, закладів освіти, охорони здоров'я та соціальної сфери різноманітним програмам для роботи з населенням громади/району/регіону відповідно до його потреб тощо.

Хоча центри життєстійкості є інноваційним та актуальним вектором розвитку щодо комплексного надання соціальних послуг існують певні проблемні питання на шляху створення та функціонування цих просторів.

Так для Харківської області, як регіону, де на частині території ведуться бойові дії або існує загроза їх поширення, першочерговим проблемним питаннями є безпека, зокрема й у контексті роботи центрів життєстійкості. Постійні повітряні тривоги, загроза обстрілів різними типами озброєння, руйнування фонду нерухомого майна (будівель та приміщень), загроза життю людей – усі ці фактори негативно впливають на можливість розширення мережі цих просторів.

Іншою проблемою, з якою часто стикаються територіальні громади – це неспроможність виділити приміщення для створення центру життєстійкості через невідповідність вимогам постанови Кабміну № 1049 або відсутність приміщення загалом у громаді. Крім того, часто наявні приміщення потребують капітального ремонту чи перепланування. Через обмеженість бюджетних коштів місцева влада не має можливості забезпечити фінансування таких робіт для створення простору для центру життєстійкості. Виникає потреба звертатися до благодійних організацій та міжнародних донорів для отримання допомоги.

Важливим питанням, яке демонструє загальну проблемну тенденцію ринку праці в Україні в умовах воєнного стану, є кадрове забезпечення. Функціонування центрів життєстійкості вимагає від територіальних громад і надавачів соціальних послуг створення додаткових штатних одиниць і залучення працівників на робочі місця. Через обмеженість наявного кадрового складу закладів та проблематичність залучення нових фахівців питання початку функціонування центру життєстійкості може відкладатися (іноді на невідзначений час).

Отже, узагальнивши можна окреслити три групи проблем, які значно впливають на реалізацію проекту «Центр життєстійкості»: по-перше, безпекова ситуація, яка безпосередньо визначає спроможність Центру і фахівців надавати допомогу; по-друге, матеріально-організаційно складова – брак фінансового забезпечення та приміщень; по-третє, проблема кадрового забезпечення. Очевидно, що дві останні проблеми є значною мірою похідними від основної – безпекової.

Утім, робота таких просторів орієнтована на оперативну підтримку окремих громадян і суспільства в цілому у важкі воєнні часи, тому, безсумнівно стає те, що Центри життєстійкості можуть перетворитись на довгострокові проекти, адже виконують надважливу місію – надають допомогу у збереженні і відновленні психічного здоров'я населення держави, що відповідає суспільному запиту.

Висновки. Організація Центрів життєстійкості стало одним із важливих управлінських рішень, спрямованих на вирішення нагальних проблем населення та задоволення гострої потреби у підтримці, особливо, соціально-психологічній. Важливими аспектами цієї роботи стали, з одного боку, посилення комунікації та структурна взаємодія між державними управлінськими структурами, комунальними установами, організаціями недержавного сектору та громадами в наданні послуг населенню, з іншого боку – максимальне наближення соціальних установ до споживачів соціальних послуг, урахування їх потреб і запитів та формування відповідної програми роботи. Очевидно, що досвід організації та роботи Центрів життєстійкості в умовах війни може стати підґрунтям для оновлення всієї системи соціальної допомоги, особливо, на етапі відбудови країни та подолання наслідків масової травматизації населення. Маючи вже певні результати функціонування таких просторів, поступово формується розуміння недоліків та слабких ланок соціальної системи на усіх рівнях, зокрема й управлінському. Тож, перспективними напрямками подальших досліджень можуть бути як пошук найбільш ефективних шляхів координації та співпраці установ і організацій у галузі надання соціально-психологічної допомоги різним групам клієнтів, так і розробка інструментів моніторингу й оцінювання такої допомоги.

Використана література:

1. Бандурка О. О. Правові основи соціального управління в суспільстві. *Європейські перспективи* № 3, 2020. С. 35–39. DOI: <https://doi.org/10.32782/EP.2020.3.5>
2. Бутиліна О.В., Євдокимова І.А. Принцип інклюзивності у кадровому менеджменті соціальних служб. *Соціальна робота та психологія: освіта і наука*. 2024. № 1. С. 5–9. DOI: <https://doi.org/10.32782/3041-1351/2024-1-1>
3. Гаєвський Б. А. Соціальне управління : підруч. / Б. А. Гаєвський, О. Б. Гаєвська. Київ: КНЕУ, 2012. 250 с.
4. Мапа соціальних послуг Харківщини. *Харківська обласна військова адміністрація* : веб-сайт. URL: <https://kharkivoda.gov.ua/hova-map-pages> (дата звернення: 23.12.2025).
5. Мінсоцполітики запрошує територіальні громади до участі в проєкті із запровадження послуги з формування життєстійкості. *Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України* : веб-сайт. URL: <https://www.msp.gov.ua/press-center/news/minsotspolityky-zaprosuhye-terytorialni-hromady-do-uchasti-v-proekti-iz-zaprovadzhennya-posluhy-z-formuvannya-zhyttestiykosti> (дата звернення: 11.11.2025).
6. Про затвердження примірних форм документів та звітності для реалізації експериментального проєкту із запровадження комплексної соціальної послуги з формування життєстійкості : наказ Міністерства соціальної політики від 13 жовтня 2023 року № 390-Н. URL: <https://www.msp.gov.ua/legislation/regulatory-framework/document-6336> (дата звернення: 13.01.2026).
7. Про реалізацію експериментального проєкту із запровадження комплексної соціальної послуги з формування життєстійкості : постанова Кабінету Міністрів України від 03 жовтня 2023 року № 1049. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1049-2023-%D0%BF#Text> (дата звернення: 11.11.2025).
8. Путівник зі створення безбар'єрного простору центрів життєстійкості для надання психосоціальної підтримки та волонтерства. Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України. Київ, 2023. 65 с.
9. Україна планує створити 20 центрів життєстійкості за ізраїльським зразком протягом цього року – Оксана Жолнович. *Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України* : веб-сайт. URL: <https://www.msp.gov.ua/press-center/news/ukrayina-planuye-stvoryty-20-tsentriv-zhyttestiykosti-za-izrayilskym-zrazkom-protyahom-tsoho-roku-oksana-zholnovych> (дата звернення: 10.01.2026).
10. Управління гуманітарної допомоги ООН : веб-сайт. URL: <https://www.unocha.org/ukraine> (дата звернення: 10.01.2026).
11. Ще 50 Центрів життєстійкості відкрилися в Україні: психосоціальну підтримку може отримати кожен і кожна. *Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України* : веб-сайт. URL: <https://www.msp.gov.ua/press-center/news/shche-50-tsentriv-zhyttestiykosti-vidkrylysya-v-ukrayini-psykhosotsialnu-pidtrymku-mozhe-otrymaty-kozhni-i-kozhna> (дата звернення: 13.11.2025).

References:

1. Bandurka O. O. (2020) Pravovi osnovy sotsialnoho upravlinnia v suspilstvi [Legal foundations of social management in society]. *Yevropeiski perspektivy*, (3), 35–39. [in Ukrainian].
2. Butylina O.V., Yevdokymova I.A. (2024) Pryntsyup inkluzyvnosti u kadrovomu menedzhmenti sotsialnykh sluzhb [The principle of inclusivity in human resource management of social services]. *Sotsialna robota ta psykholohiia: osvita i nauka*, (1), 5–9. [in Ukrainian].
3. Haievskiy B. A. (2012). Sotsialne upravlinnia. [Social management]. Kyiv: KNEU. 250 s. [in Ukrainian].
4. *Mapa sotsialnykh posluh Kharkivshchyny* [Map of social services of Kharkiv region]. Kharkiv Regional Military Administration. (n.d.). URL: <https://kharkivoda.gov.ua/hova-map-pages>. [in Ukrainian].
5. *Minsotspolityky zaprosuhye terytorialni hromady do uchasti v proekti iz zaprovadzheniya posluhy z formuvannya zhyttestiykosti*. [Ministry of Social Policy invites territorial communities to participate in the project to introduce resilience-building services]. URL: <https://www.msp.gov.ua/press-center/news/minsotspolityky-zaprosuhye-terytorialni-hromady-do-uchasti-v-proekti-iz-zaprovadzheniya-posluhy-z-formuvannya-zhyttestiykosti>. [in Ukrainian].
6. *Pro zatverdzhennia pryimirnykh form dokumentiv ta zvitnosti dlia realizatsii eksperymentalnoho proektu iz zaprovadzheniya kompleksnoi sotsialnoi posluhy z formuvannya zhyttestiykosti: nakaz Ministerstva sotsialnoi polityky vid 13 zhovtnia 2023 roku № 390-N* [On approval of specimen forms of documents and reporting for the implementation of the experimental project on the introduction of a comprehensive social service for resilience formation]. Ministry of Social Policy of Ukraine. (2023, October 13, Order No. 390-N). URL: <https://www.msp.gov.ua/legislation/regulatory-framework/document-6336>. [in Ukrainian].
7. *Pro realizatsiiu eksperymentalnoho proektu iz zaprovadzheniya kompleksnoi sotsialnoi posluhy z formuvannya zhyttestiykosti : postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 03 zhovtnia 2023 roku № 1049*. [On the implementation of an experimental project for the introduction of a comprehensive social resilience-building service] (Resolution No. 1049). Cabinet of Ministers of Ukraine. (2023, October 3). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1049-2023-%D0%BF#Text>. [in Ukrainian].
8. *Putivnyk zi stvorennia bezbar'iernoho prostoru tsentriv zhyttestiykosti dlia nadannia psykhosotsialnoi pidtrymky ta volonterstva*. (2023). [Guide to creating a barrier-free space for resilience centers for psychosocial support and volunteering]. Kyiv: Ministerstvo sotsialnoi polityky, simi ta yednosti Ukrainy, 65 s. [in Ukrainian].
9. *Ukraina planuje stvoryty 20 tsentriv zhyttestiykosti za izrail'skym zrazkom protiahom tsoho roku – Oksana Zholnovych*. [Ukraine plans to create 20 Israeli-style resilience centers this year – Oksana Zholnovych]. URL: <https://www.msp.gov.ua/press-center/news/ukrayina-planuye-stvoryty-20-tsentriv-zhyttestiykosti-za-izrayil'skym-zrazkom-protyahom-tsoho-roku-oksana-zholnovych> [in Ukrainian].
10. *Upravlinnia humanitarnoi dopomohy OON*. [UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA)]. URL: <https://www.unocha.org/ukraine> [in Ukrainian].
11. *Shche 50 Tsentriv zhyttestiykosti vidkrylysia v Ukraini: psykhosotsialnu pidtrymku mozhe otrymaty kozhen i kozhna* [Another 50 Resilience Centers opened in Ukraine: psychosocial support is available to everyone]. URL: <https://www.msp.gov.ua/press-center/news/shche-50-tsentriv-zhyttestiykosti-vidkrylysya-v-ukrayini-psykhosotsialnu-pidtrymku-moze-otrymaty-kozhni-i-kozhna> [in Ukrainian].

O. Butylina, O. Puzryova. The Organization of Resilience Centers as a Management Response to the Heightened Needs of the Population Amidst the War in Ukraine

The article provides a comprehensive analysis of the implementation of the “Resilience Centers” project as a strategic management solution aimed at addressing the acute social needs of the Ukrainian population under wartime conditions. The relevance of the study is driven by the rapid increase in the number of social assistance recipients and the widespread socio-psychological traumatization of citizens. The objective of the research is to characterize the process of establishing a network of Resilience Centers in Ukraine and to identify the challenges and prospects for their further functioning within the social management system.

Resilience Centers are defined as inclusive, barrier-free spaces within territorial communities that specialize in providing integrated services: counseling, psychosocial support, career guidance, art therapy, and educational activities. The authors analyze the dynamics of the network's development, specifically using the Kharkiv region as a representative example of a front-line area. The study identifies key determinants that complicate the centers' activities: the security factor, limited financial and material-technical resources, and a shortage of qualified personnel.

It is demonstrated that the implementation of this management decision has strengthened structural interaction between state authorities, municipal institutions, and non-governmental organizations. The primary achievement of the project is the maximum proximity of social institutions to direct users, ensuring the targeted delivery of assistance. The authors regard Resilience Centers as a promising tool in the context of the country's post-war reconstruction. The conclusions emphasize the necessity of overcoming organizational shortcomings to improve service quality and modernize the national system of social management.

Key words: social management, management decision, Resilience Center, territorial community, social service, security situation, traumatization.

Дата першого надходження статті до видання: 04.02.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 27.03.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 22.05.2026

Стаття поширюється на умовах
ліцензії відкритого доступу
CC BY 4.0